

LITERATUUR

In deze rubriek wordt u geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroopgaaf geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redacteur: Jan Cor Jacobs, Tesselschadestraat 6, 3521 XV Utrecht, tel. 030-935432.

Erfahrungen mit Kukri-Nattern der Gattung *Oligodon* (Boie, 1827); Klaus Dieter Schulz. Herpetofauna (1988), Vol. 10 (52): 32-34.

In dit artikel beschrijft Klaus Dieter Schulz zijn ervaringen met kukri-slangen van het geslacht *Oligodon*. Dit geslacht telt een groot aantal soorten (meer dan zestig), alle voorkomend in Azië, in een grote verscheidenheid van biotopen. Het zijn vrij kleine slangen: de lengte bedraagt afhankelijk van de soort 25 tot 100 cm. Kenmerkend voor het geslacht is dat de kop nauwelijks breder is dan het lichaam en een opvallend breed rostraalschild heeft, wat de auteur in verband brengt met hun gravende leefwijze. De kleur is bij de meeste soorten overwegend bruin of grijs met op de rug donkerder dwars- of lengtestrepen of vlekken. Een groot aantal van deze soorten bezit op de kop een donkere, meestal V-vormige tekening. Een van de mooiste soorten is *Oligodon bellus* uit China, die een prachtige rood-zwart-witte tekening bezit.

De naam 'Kukri-slangen' kreeg het geslacht vanwege de vorm van de verlengde tanden achterin de bovenkaak, die aan lange Gurka-messen doen

denken. In Thailand worden deze slangen zeer gevreesd en voor giftig gehouden. Het zijn bijterige diertjes. Bij opwinding krommen ze het voorste deel van het lichaam in een S-vorm, heffen het bijna voor de helft van de grond af en slaan ze herhaaldelijk toe. Als men ze in de hand neemt, bijten ze onmiddellijk met kauwende en trekkende bewegingen, waardoor de beet tamelijk zeer doet en de wond vaak hevig bloedt. Ze zijn in staat om zelfs wanneer ze vlak achter de kop vastgehouden worden, hun bovenkaak zo te draaien dat ze nog kunnen bijten. Ze zijn ook in staat grote sprongen te maken door hevig met hun staart heen en weer te slaan.

Het zijn nacht-actieve slangen die zich overdag verbergen. De drie tot zes eieren worden gedurende de zomer, bij de echt tropische soorten waarschijnlijk het hele jaar door, gelegd. Het voedsel bestaat uit jonge vogels, hagedissen en hun eieren, alsook uit kleine knaagdieren en insecten. De jongen zouden zich voornamelijk met insecten voeden.

De auteur verkreeg tijdens een reis naar Thailand drie mannelijke exemplaren, een van de *Oligodon cyclurus*, twee van *Oligodon purpurascens*. Hij bracht ze thuis onder in een eenvoudig terrarium van 60x40x50 cm (lxbxh) met wat stenen en klimtakken, en met een bodembedekking van zand, gemengd met steentjes. Een 18 Watt TL-buis zorgde twaalf uur per dag voor licht en warmte (22-28°C overdag, rond de 20°C 's nachts). Aanvankelijk waren de dieren zeer schuw, maar na enige weken begonnen ze ook overdag uit hun schuilplaatsen te voorschijn te komen. Ze bleken heel goed te kunnen klimmen en waren vaak in de takken te vinden. De kleine ogen bleken zeer goed ontwikkeld te zijn: bij de geringste beweging op verschillende meters afstand reageerden ze opmerkzaam.

Eén van de dieren stierf na enige tijd door

onbekende oorzaak, de andere gingen na ongeveer een maand behaarde nestmuizen eten, zij het dat één van de dieren eerst enkele weken met muisjes 'getreiterd' diende te worden voor hij toebeet. Levende muisjes werden eerwoudig tegen een vast voorwerp of tegen het slangelichaam gedrukt en naar binnen gewerkt. Later kregen ze nog uitsluitend dode muizen.

Iedere één tot twee maanden vond er een vervelling plaats, in het begin niet mooi in één stuk, maar toen de bodembedekking was vervangen door turfmoalm en op een plaats voortdurend wat vochtig werd gehouden, vervelden de dieren verder mooi. Een nadeel was wel dat ze nu voortdurend zich ingroeven en alleen met hun kop bovengronds bleven.